

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ES VIDEKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

Egész évre 10 ft — kr.
Félévre 5 " — "
Negyedévre 2 " — "
Egy hónapra 1 " — "
Egyes szám ára 4 kr.

Felolós szerkesztő: **BARTHA MÓR.**
Kiadók: **HOFFMANN és KRONOVITZ.**

Hirdetési díj:

Hat hónapban petit sorért 5 kr. Nagyobb terjedelmű a többes r. hirdetések aiku szerint jutányos áron vetetnek fel. Bélyeg-díj minden külön beiktatásért 30 kr.

A függetlenségi és 48-as párt.

A harcz lejárt.
Az országos politikai pártok nagy alakuláson mennek át.

A »nemzeti« párt fuzionál a Széll-kormánypárttal.

A »néppárt« visszalép ismét saját-lágos céljainak küzdterére.

A függetlenségi és 48-as párt felszabadult a közös harczra szövetkezett ellenzékiesség által megkövetelt tartózkodás nyügéből; visszavette az elvei szerinti **»Független Magyarország«** nagy céljára irányuló cselekvési szabadságát, erélyét. Azzá lett ismét, ami volt: egyetlen magyar közjogi ellenzék. Még remélhetőleg azok, az alsóbb rendű kérdésekben előállott differenciák is, amelyek a párt tömörségére kártékonyan hatottak a frakciókat szültek benne — megszűnnek s lesz ismét rendületlenül küzdő és megoszthatatlan **egy pártta.**

Közlönye: a mi eddig főleg az »együttérzés« volt, — úgy látszik ezután — a »Magyarország« lesz. Ezt jelentette ki Kossuth Ferencz a pártelnök, abban a cikkben amit ide iktatunk:

Az új helyzet.

Budapest, márcz. 4.

»Üdvözlöm a Magyarország olvasóit!
Megnyit előttem e lap, mely híven és lelkesülten támogatott abban az erős harcz-

ban, melyet a jog, a törvény, az igazság érvényesüléséért vívtam én is, abból az elvből indulva ki, hogy nem lenne méltó a függetlenségi párt az ország jogainak összességéért küzdeni, ha nem volna képes megvédeni a már visszanyer' jogokat.

A Magyarország-ot fogom ezentúl használni publicisztikai működésem terül; e tőről fogok igyekezni elhinteni a magot, mely egykoron gyümölcsöt fog teremni.

Jól tudom, hogy e mag közül sok elfog veszni; elveszne meg akkor is, ha nem oly igénytelen kéz hintené, mint az enyém; de bizom benne, hogy termékeny talajba is fog jutni, igazán magyar honfűzvekre, melyeket a hazaszeret hevit.

Eszembe jut a szentírásból a magvető ember példája:
Mikor a magot hintené, némely esék az utflre, és eljövének a madarak és elkapdosák azt.

Némely esék a köves helyre, a hol nem volt sok föld, és hamar kikele; de mivelhogy a földben nem vala mélyen, és a nap felkelt és megsüté azt, mivelhogy nem vala gyökere, kiszarada.

Némely mag pedig esék a tövis közé, és a tövisnek felnevekedvén, megfojták azt.

Némely pedig esék a jó földbe és gyümölcsöt terme!

Ezen fáradozunk mi, a magvetők, hogy imitt amott gyümölcs teremjen a nyomunkban; ébredjen fel a nemzet, a melyet a visszaélés-k mérge és az anyagi gondok sulya elaltatott.

A jó Isten csak azt segíti meg, ki önmagán segít, a megdermedt nemzetet kifosztják azok, kik örökségére vágyódnak.

Ritkán juthat a függetlenségi pártnak az a szerencse, hogy érett gyümölcsöt nyújthasson a nemzetnek, mert hiszen kevesen

vagyunk; de ez a tény a választópolgárok hibája; azoké, a kik nem fogták föl a választói jog magasztosságát, és nem hallják meg az e jog gyakorlatával járó kötelesség parancs-szavát.

Most azonban, hosszú küzdelem után, becses gyümölcsöt nyújthatunk a nemzetnek, nemcsak abban a nagyfontosságú tényben, hogy feljegyzendi majd a történelem azt, hogy a magyar alkotmányon büntetlenül csorbát ütni nem lehetett; és nemcsak abban a másik tényben, hogy nem sikerült az idegen erőszaknak és a hivatalos meghunyászkodásnak elhomályosítani a meglévő jogokat; hanem e mellett új vívmányokat is szereztünk, melyekből a választások tisztasága s a politikai erkölcsök megtisztulása fognak kibontakozni és ezzel erősödni fog azon irány, amely hazánkat biztos jövője felé vezet, az állami függetlenség felé.

A hosszú küzdelemben, a melyt ezen vívmányokért folytattunk, hű szövetségstársunk volt a nemzeti párt, mely most feloszlott.

Utánuk nézünk a távozó bajtársaknak, a kikkel nem egyszer küzdöttünk együtt, és nehéz szívvvel mondunk nekik istenhozádot.

Ők elmentek megvédeni a közösen eszközölt vívmányokat s h lyesen tették, kötelességet teljesítettek, mert nem volt már különbség saját elveik s azon irány közt, melyet a kormányelnöki székéből hirdetett Deák Ferencz tanítványa.

Megértették azt, hogy tényleges elvi alap nélkül, mely egy határozottan körvonalozott külön elvi tért jelez, pártot alkotni nem lehet de ha lehetne is, nem lenne helyes és nem lenne szabad.

Távozásukkal tisztult a helyzet; nem fog ugya. létrejönni az, ami leginkább — az in-

A tolvaj.

A »Debreczen« tárczája.

Irtta: **MÓRA ISTVÁN.**

A 30 esztendő s földéke árendáskodott fia-Gömbkötő Gábor s emberséges igyekezete után úgy megáldotta az isten, hogy 6 lánccs örökje is van már Szelevény-szélben, kire ráépítkezzen, ha a harmincz esztendő leteik.

Igaz életű, becsületes embernek ösmeri mindenki, a kinek a valóságocskájában nincs egy garasára hamis szerzet, holott a többi minden nemzetsége: apja, bátyjai, még a leánytestvéreinek az ura is lopós, ragados kezű faj.

Vén, 70 esztendő s apja most is a szegedi tömlőczőt lakja, melybe összevissza alkalmasint többet időzött, mint azonkívül.

Es szegény feje Gábor előre fél már az apja kiszabadulásától, ki is okvetlen ide jön hozzá s ha csak az Isten csudát nem tesz, az még a tetemét bírja: lop minden.

Ugy teremtdött, úgy fogantatódott.

Ejszaka jött meg. Oly csenddel vette be magát az udvarra, hogy se a négy, messze tájon híres hamis kutya, se az istálló ajtóban félszemmel alvó béres legény észre nem vette.

A gazda is csak arra könyökölt föl a tornác szunyogháló s ágyáról, mikor az öreg megillette a vállát:

— Gábor, Gáborom! Én vagyok.

— Édes apó!

— Az. Én. Hazajöttem.

A kutyák csak akkor kezdtek el szükdölni, vonítani szegyenletükben.

Az asszony is fölebredt a beszédre, világot gyújtott s behitta az embereket a házba.

Leirni való szép öreg ember volt a vén tolvaj. Egyenes, mint a gyertya. Vállig éró, bodor fehér haja közül csak egy égtek ki fekete, tiszta, kárbunkulus szemei; képe piros volt és barna, miatha csak a cserény mellől jött volna be a napról, szabad szélről látónak.

Se a tömlőcző 6 esztendő, se a heted felórás ehen-szomjan való gyaloglás nem látszott meg rajta. Es a tekintete, a nézése olyan tisztelni való becsületes nézés volt, akár azoké a mesemondó vén embereké, kiket úgy szokás rajzolni jóféle könyvek tablájára.

— Éhes kend, ugy-e? — tudakolta a menyé.

— Az ám fiam, az vagyok egy kicsit. Tegnap este kenyereztem utoljára. Pipálni meg 6 esztendeje pipáltam, avval szánjatok meg elsőbb.

— Tudja kend, hogy én nem vagyok dohányos! szabadkozott a fia.

— Jól van hát no, ugy is jól van. Akkor hát ennék.

— Ha nem unná kend a várakozást, csi-

nálnék valami hamar-ételt. Tudom, a meleg jobban esne.

— Jobbao, fiam, ha nem restelled a veszdőséget. Addig bár szétnézek odaki.

— Setét van, ugyse lát kend.

— Tesz is az valamit.

Gábor kiment utána, hogy a kutyákat szólítsa; de nem kellett. Mert ahogy a négy fenevad neki ugrott az öregnek, csak mormogott nekik valamit érthetlen formán, amire azok elkezdtek a fogaikat egymásra csattogatni, elkezdtek tülekedni, kaparni, az udvarból kihuzódni.

Az asszony beszólította az urat a konyhába:

— Ez most, ugy-e, itt marad minálunk?

— Hová legyen az istenadta?

— Jaj, édes Istenem...

— Jaj hát, de csak nem verhetem ki, mikor apám.

— sz nem is azért mondom, tudván tudja kend, az Isten is megverne, ha azért mondanám, hanem hátha megint csak olyan ember lesz... megint...

Nem merete kimondani, hogy hátha megint: lop, hanem az ember elértette, felelt is rá:

— Akkor az Isten engem de nagyon verjen meg, ha még egyszer befogadom.

Kifordult, hogy utána néz apjának. Az akkorra éppen belépat a tornácba. Kurta, vászonszárú pipát szorongatott a foga közt,

tézményes biztosítékokkal is inkább — előmozdítaná a visszaélések kiküszöbölését, a kormányhatalom túllengésének korlátozását, a közigazgatás kinövésének lenyirbalását. Nem fog létre jönni a különböző programmal bíró pártoknak váltakozása a kormányon.

Ez nem is lehetséges hazánkban addig, míg a közügyes rendszer fennáll, és nem viktuk ki hazánk függetlenségét.

Addig mindig csak két nagy és természetes gyupont létezhet: az, a mely a jelenért és az, a mely a jövőért küzd, a 67-es párt és a függetlenségi párt.

De éppen ezért, mert ez igaz, éppen ezért tisztult a helyzet, midőn a nemzeti part megszűnt létezni.

Azonban van még más üdvös hatás is — az új alakulásnak: az, hogy meg fog tétetni most minden valószínűség szerint a nagy kísérlet, melyre regóta sokan várokoznak az országban, és a mely ki fogja mutatni azt, hogy a 67-es alapon lehet-e tovább építeni a magyar önállóság erős varát?

Ki fog derülni, hogy csak azért siklottak-e lefelé, és mindig csak lefelé az egymást követő kormányok, mert a hatalmi vágy és a hatalmi érdek helyettesítette náluk a hazafiságot és az önérdék ösztöne gyengévé tette őket fölfelé és erőszakossá lefelé, — vagy pedig azért siklottak le a jogfeladás terén, mert a talaj a melyen állanak, oly sikamlós, hogy rajta fölfelé haladni nem lehet, sőt egy helyen megállni sem.

Mi a függetlenségi párt, erősen hiszük, hogy a 67-es alapon sem tovább építeni nem lehet, sem a meglévő jogokat megvédeni nem fog sikerülni teljes mérvben senkinek.

Világos jelet láttuk már most is ennek az igazságnak abban, hogy létezett bar egy hü tanácsos a mostani kormányelnök személyében és kisugárzott bár a koronából az alkotmányosság tiszteletét parancsoló szándéka, azért megis a vám- és kereskedelmi ügyben lehetetlen volt teljes érvényt szerezni az 1867-ik évi XII. t. cikknek, meg kellett elégednie a már föladvott jogi állapot helyreállításával és le kellett mondani a törvény tényleges végrehajtásáról.

Erősen hiszem, hogy azok a hazafiak,

kik a közelmúltban velünk együtt küzdöttek, nagyon hamar meg fognak győződni arról, hogy az a helyzet, melyet fentebb jeleztem, elő fog állani mindannyiszor, valahányszor a 67-es törvények által biztosított kevés és ritka állami jogokat érvényesíteni, fejleszteni fogják akarni.

Meg vagyok győződve még arról is, hogy abban a szerepben, a melyet magukra vállaltak: hogy a közösen megszerzett vívmányokat megvédjék, óriási akadályokba fognak ütközni ők is, mert az állam-test, mely egy rég testek tulajdonságával, a vis inertiae-val bír, — nem lesz könnyen megállítható; az irány nem lesz könnyen megváltoztatható; az egész óriásivá lett kormányapparátus, a mely a visszaélésekre volt eddig alapítva, érvényesíteni fogja a természet törvényét, a vis inertiaet minden erőfeszítés dacára is.

Azt hisszük tehát, hogy családásoknak néznek elé azok, kik tegnap még fegyverbarátaink voltak! de azzal is, hogy oda álltak azok közé, kik az elert vívmányokat megvédeni és az életbe avinni akarják, bebizonyították azt, hogy küzdelmük őszinte és hazafias volt.

Mi azonban a mi függetlenségi zászlónkkal megerősödve kerültünk ki a nagy küzdelemből.

Bebizonyult ismét az, hogy a haza jogai törvényei s a közsabadság védelmében mily nagy szolgálatot tesz a hazának a függetlenségi párt.

Bebizonyult az, hogy e párt életszüksége a nemzetnek; annál nagyobb szüksége, mennél merészebbek a támadások, — a melyek a magyar haza ellen intézettek az idegenből és saját honfitársaink megtévedt sorraiból.

Ha lett volna szükség arra, hogy megerősödjék hitünk a függetlenségi elvek szentségében, ugy most erősödött volna még.

De midőn azt hiszem, hogy az erővel párosult mérséklet közszíveteltet vívott ki a legmagyarabb part számára, legyen szabad fölhasználnom ezt az első alkalmat — mikor egy új publicisztikai térről szölok parthiveiokhez — arra, hogy kérve-kérem mindazo-

kat, kik előtt szentek a függetlenségi elvek, hogy távolítsuk el az egész hazában köreinkből a régi magyar atkot: a széthuzást, az egyenlenséget.

Kossuth Ferencz.

A képviselőház ülése.

A tegnapi — Márcz. 6. — ülés rövid — már háromnegyed 11-kor vege is volt.

Az elnöki széket új ember T a l l i á n Béla alelnök töltötte be, a kit pártja első felépésével eljenzéssel üdvözölt. Ez első elnöki szereplése nagyon könnyű és rövid volt.

N e m é n y i Ambrus adta elő a pénzügyi bizottság jelentését az 1898: I. és XV. t. cikkek némely intézkedési hatályának fenntartását illető törvényjavaslat tárgyában. Ugyancsak ő mutatta be a horvát provizoriumot illető törvényjavaslat ügyében a jelentést.

L u k á c s L. p. ü. min. jelentést tett Győr sz. kir. város részére 1896 XXIII. t. c. 5. §. alapján engedélyezett rendkívüli hazadöntességgel tárgyában.

A Ház harmadszori olvasásban elfogadta az ujoncz-jutaléki sat. törvényjavaslatokat.

A Margit-hidnak a Margit-Szigettel való összeköttetéséről szóló törv. javaslatot N e m é n y i adta elő és ajánlotta elfogadásra.

A javaslatot vita nélkül részleteiben is elfogadták.

M a y e r Károly előadó ismertette és ajánlotta elfogadásra: az állami számvérszéknek az 1897. év pótnegyedében és az 1898. I. és II. negyedében történt tulkiadásokról, hitel-áruházásokról és póthitelekről szóló jelentését.

K o s s u t h F. röviden, de igen határozottan a szélsőbaloldal helyeslésétől ki-

sallangos, czironyos tüzszerest lógatott a kezésszárn.

— Hej, halljátok, de csak régen is nem pipáltam.

Gabor megszorodott:

— Hol vette kend?

— Hol vette a király a várat? — tréfált az öreg.

— Nem restelte kend érte a bérést fölvern?

— De bizony resteltem szegényt. Csakugy elszólítottam mellüle e készsége. Ugy se köll neki almában.

Az asszony rátekinett az urára; nem szólt, csak ugy, a szemivel mondta:

— Látja kend, immár is lopott . . .

Gabor kerülgette a bosszankodását; kereste, hogy szólaltassa meg a neheztelését:

— Nem nagyon szeretem pedig, nézze kend, ha éjszaka masinat gyujtogatnak az istalóban.

Az öreg nevetve tömködté a pipát.

— Ne, te, ne! 'Sz annyit tán én is tudok.

Aztán odahajolt a tűzhöz rágyujtani.

— Hogy akadt kend rá a sötétben? kérdezte jókedvűkép az asszony.

— Nene? Hát sose láttad még, mikor a macskának a hasa faj, hogy az csak nekiszalad a retnek aztán millióm fű közül megerzi a macskagyökérfüvet? Hatha hat esztendeig nem pipált volna!

Minden szó után nagyot szippintott, csak ugy dagadt a nyeldekölje a nagy gyönyörűségétől.

Mig evett, Gabor rászólt a feleségére!

— Vessd meg edes apónak a nagy agyat.

Edes apó megütközött.

— Nem ment el a jó dolga! Meg ne vessd a világot!

A gazda erősítette:

— Ha én mondom, vessd meg. Az lesz edes apám, a kend nyeje,

— Hogy én idebe haljak? Ágyban, derek aljon, földél alatt?

Az asszony is beleszólt:

— Bizony edes apó, eljár már az idő kenden is, nézze, jó lesz az edes apó.

Az öreg leletette a kanalat:

— Ugyan ne istenkedjete Mondjátok ki hogy éjszaka csukva akartok tartani . . . No csak mondjátok ki!

Gabor szembült az apjával, oda is nézett a szemébe,

— Főfogadtam, hogy gondvi-elője leszke kendok, ha az Isten kiszabadítja. A mi kis szegénységem van, legyen ugy a kendé, mint a mieink. Szükséget hogy sohase lassung, a másét meg ne áhítsa, szénre ne szoruljon.

A vén czinkosnak mintha fölengedt volna a lelke:

— Száradjon el a kezem, ha még egyszer a másehoz nyulok, — hanem ágyban fiam, ne hálas-atok. Abba én bel-halok.

— Nem bánom . . . Apam kend, hiszek a szavának, ha felek is. Nem bánom: haljon kend a subájában, a földön, de idebent . . .

A vékonydongájú cserép-pipa összeropant az öreg Gombkötő kezében.

— Verjen meg a hét Jezus! — mondta, mintha egyedül annak mondta volna . . .

II.

Attól fogva a fia-Gombkötő Gabor minden este levette a tornaczi agyról a szalmazsákot s odvaczkolt a pivarajtóba. Ki s be csak a testén keresztül mehetett, ja kinek ki s bemenni valója lett volna netán. Az apját pedig ugy ellátta mindennel, hogy a felesége ivadékjai szinte sokallották.

Mégis a vén ember, mint a kinek az

orravére foly, olyan volt örökké. Kötözködött, kapczáskodott, időváltozásra se lehetett látni egy kis jókedvét.

— Engedjete neki, fiam, — csitította Gabor olykor-olykor kevergő asszonyát, apam nekem . . .

— De mikor se Istent, se embert nem ösmer, mikor nincs az a szép szandéka, a kibe bele nem kö?

— Hadd kössön, csak más ne mondjon rá rosszat . . .

A mely este ezen aludtak el, az éjszaka hajnalán kútyaugatas, lödöbögés, zsendár káromkodás verte fel őket.

Világos, szép, Szent-István tájékan való nyári szürkület volt, akár olvasni lehetett volna, olyan világos.

— Hol az a vén gazember apád? — riadt a gazdára az egyik zsendár löhárul. Gábor elhujjogatta az ebeket, aztán fellett nyugodalommal:

— Alszik odában!

— Költés fel, kü'd ki.

A gazda bekialtott:

— Edes apó, kendet keresik, jöjjön kend ki!

Az asszony azalatt bement a házba és elsivalkodta magát:

— Jezus, Mária: nincs itt.

A fiatalabb zsendár nevetett:

— Hát aztán te is ilyen hitvány ember lettél, Gabor?

A gazdó levette magáról a subát, odaállt a két zsendárlo közé, hörgött, fulakolt:

— En? En?

Az öregbik okosabb volt:

— Nem arról van szó . . . Hanem hol van az apád?

— Mit tudom én! A milyen igaz az leten, ugy lefeküdt az este odában.

szerve elkar

nak olyatén

— A

másul vette

Még a

totia meg a

szlatta.

Bán

lap febr. 5

ratót hozz

Kedv

terelnököm

udvarmest

Kelt

2-dikán.

Az

zafok kor

kormány,

ezután vá

De s

ké h e z

érkeznek

hogy ezek

megszolá

örök. Beé

Ha

és Kossut

Albert.

Has

Ferencze

Bulyi elo

48-a pá

partjegy

A z

part ped

su'h Fer

z

üdvözö

ért. É

Magya

Az

debreca

Ab

fordított

koznék.

vetett,

tott:

Az

—

—

dani,

a dinny

nál, ak

nem ag

imádko

gyöttem

A

—

habypa

szaladt

—

nekem

érve elkárhoztatja a tulkiadásokat, és azoknak olyatén rendszeresítését.

— A többség azonban a jelentést tudomásul vette.

Még a jövő gyűlés napirendjét alapította meg az elnök s azután az ülést el is szülta.

BELFÖLD.

Bánffy újabb kitételese. A hivatalos lap febr. 5 száma a következő királyi kéziratot hozza:

Kedves báró Bánffy! Magyar miniszterelnököm előterjesztésére Önt a magyar főhadügyminiszternek, hogy a kamara mai ülésén Eszterhazynak a Daily Chronicle-ban közölt leleplezése tárgyában meg fogja iaterpellálni a vezérkarnak Esterhazy és Zola pörében vitt szerepéről.

Ferencz József, s. k.

Szell Kálmán, s. k.

Az üdvözetek és bizalom nyilatkozatok korát éljük. Böven kap ilyeneket a kormány, amely milyen érdemet szerez reá ezután válik meg.

De a függ. és 48-as párt elnökehez és kiváló tagjaihoz is számosan érkeznek ilyenek. A különbség köztük az, hogy ezek már megis szolgálták és jövőre is megszolgálják mint a kiknek elvök állandó örök. Beérkezett:

„Hazafias üdvözlöt a Magyarországnak és Kossuth Ferencznek Sümeg; dr. Székely Albert.”

Hasonló tavrattal üdvözöltek Kossuth Ferenczet a kassai független-ézi párt nevében Bulyi elnök, az orosházi függetlenségi és 48-as párt részéről Brósz János Füst János pártjegyző.

A zalaegerszegi függetlenségi és 48-as párt pedig a következő tavrattal intézte Kossuth Ferenczhez:

„Zalaegerszeg független érzelmű polgárai üdvözlik az ellenzékét a győzelm-s diadalért. Éljen a vasakat! Éljen a független Magyarország!”

Azután a Hod-mező-vasárhelyi, komáromi debreczeni stb. függ. és 48-as pártok!

KÜLFÖLD.

Nemes felbuzdulás Spanyolországban.

A spanyol minisztertanács elhatározta, hogy valamennyi volt miniszter nyugdíját megszünteti. Silveira miniszterelnök kijelentette, hogy példát akart mutatni a takarékoságra és ezt főnn kezd.

Gomez Imaz ellentengernagy mégis elvállalja a hadtengerészeti tarczát.

(A spanyolokat nagy megpróbáltatások indították ez övzetlen hazafi erkölcsre. Hát nálunk mikor fog az önzetlen-ség felülemelkedni? ... Ha itt is bekövetkeznek a nagy megpróbáltatások?!)

A franciaországi események. Fournière szocialista képvis. bejelentette Freycinet hadügyminiszternek, hogy a kamara mai ülésén Eszterhazynak a Daily Chronicle-ban közölt leleplezése tárgyában meg fogja iaterpellálni a vezérkarnak Esterhazy és Zola pörében vitt szerepéről.

Színház.

Nebántsvirág.

P. Vida a Etelka, ki tegnapelőtt a Nániban ért el szép sikert, tegnap este Herve bájos operettjében folytatta vendégszereplését. Vida Etelka fellepte iránt annyival inkább nagy érdeklődéssel néztünk, mert Denise de Flavigny szerepében álljak ki a tűzpróbát a szubrett énekesnők. Előre bocsátjuk, hogy Vida Etelka ebben a szerepben várakozásunkon fölül álló sikert aratott. Már egyszerű megjelenése kellemesen hat a nézőre, mert gyönyörű szinpadai alak. Hangja, habár nem nagy terjedelmű, de kellemes és főleg iskolázott. Kár, hogy egy kissé be volt rekedve, ami leginkább a közép hangokon és a prózában volt észlelhető. Magas hangja üdén cseng, tiszta, de leereszkedik, ami — ha huzamosabb ideig lesz a szinpadon és sokat fog énekelni, majd elmulik. Janette menyegzőjéből a csalóány

dalt énekelte betétül, a melyben nagy iskolázottságáról sőt még ami egy szubrett énekesnőnél ritkaság, kiváló koloraturáról is tanúságot adott. A staccattokat és pianokat főnman énekelte és trillái is egyenletesek, tiszták voltak.

Játéka azonban énekművészetét is felülmulta. Oly szerencsés tulajdonsággal van megáldva, hogy bármit tesz, beszél és játszik, minden jól áll neki. Lényéből valami különös kedvesség árad ki, amely elragadja a hallgatót. Van benne temperamentum, elevenség, vidámság, pajzanság, amint azt szerepe megkívánja. És van még egy kiváló tulajdonsága, amit becses figyelmükbe ajánlok primadonánainknak. Nem a közönségnek játszik, hanem az alakító színészek. Sőt még ha enekel, akkor is ahhoz fordul, annak játszik. Azt hiszem, — játékaról akkor fejezem ki a legnagyobb dicséretet ha azt mondom, hogy **természetes.**

A debreczeni közönség, a mely hidegen szokta fogadni a vendégeket, — fölmelegedett, igazán élvezett és valóságos ünnepelte P. Vida Etel asszonyt. Nyílt színen számtalanszor kihívták, a felvonások végén kitörő orkászertű tapsvihar pedig számtalanszólitotta a lámpák elé. Tudomásunk szerint P. Vida Etelka asszony szerződéses czeiből vendégszerepelt. Ajánlom Komjáthy-nak ugy a magunk, mint a közönség nevében, hogy ne szalassza el a kínálkozó alkalmat, hanem szerződtesse Vida Etelka asszonyt, mivel azután a legégetőbb kérdés, a szubrett szerepkör betöltése nyerne befejezést.

Ha még hozzá tesszük, hogy a Nebantsvirágban Szatyai bácsi is játszott, hát szinte fölösleges mondanunk, hogy a tegnapi előadás egyike volt az idei szezon legkitünőbb operetté estéjének.

Abban e szentben a ház vége felül, kifordított subaban, l veit kalappa, mintha imádkoznék, előkerült az öreg Gombkötő. Kerestet vetelt, a fiahoz fordult, a zsandárokra mutatott:

— Hát ezek mit keresnek?

Azok közrekapiták:

— Téged, vén akasztófárávaló.

— Annak hagyom én magamat mondani, — szólt alázatosan, — kint őrizgettem a dinnyét, láttam is hogy alfordultak a sarkonál, gondoltam: ezek is szegények, ugyan nem akkor alszanak, mikor akarnak, — aztán imádkozgattam, csak a nagy kutyagatásra gyöttem be...

A kis zsandár útré emelte a kardját:

— Fölvertétek, bicskás, a hantházi dohanypajtát, rád ősmert két kukás, mikor megszáladtatok...

— Fölverte a gazember részemről. Vesz nekem a fiam dohányt, csás ári tráfikot, annyit, hogy föl se győzöm pipálni. Tanum is van, hogy itthon voltam a fiam földjén; kukoriczát sőttem a kis önkéjűimnek a földnyeföld sarkán, fogadom, hogy még azon eleven a babzarparázs... Azonban pedig bevihetnek, behajthatnak: láttam én már fán bagót...

— Előre! Aló! — intett az öregbik zsandár s hajtották maguk előtt a vén embert,

— ki is visszacsólt a fiamnak esendésdeden:

— Eredj ki, fiam, hozd be a kukoriczát, a kit sőttem Sandorkának Antalkának...

Hajba takartam, hogy el ne menjen az édessege.

III.

A parázs még csakugyan azon-eleven volt, a kukoriczafattzabul veltt vaczok azonlevett a dinnyeföld sarkán, mikor Gábor kiment a dinnyeföldre. A sült kukoricza is ott édesdedett a hajában. S azt az almot, azt a

parezsat, azt a két csó kukoriczát nem adta volna ezért az egész földért. Tanujai azok, hogy az apja itthon volt: nem lopott. Eldi- csekedett vele a feleségének es magát vadoolta:

— Hibáztam, bolondot cselekedtem. Nem lett volna szabad kaliczában tartani édes apádat. Öreg ember, kint való ember; nem tud aludni: kikivánczolt, kizsökött. Szegény édesapám! Befogatok, kimentem, megszábadítottam, jótállok érte!

— Jó is lesz, édes uram.

Mig a béreslegény a kocsi kászalította, Gábor kiment a szerűskertbe szénát kötni.

Hát a hogy a boglyának nekiáll a horoggal, az első rántásra kihuz egy kötél dohányt...

Megszédült, majd elesett. Sokára, mikor észire tért is, szinte tudatlan huzkodta ki a szénából a második, a harmadik, a negyedik kötél dohányt.

— Hát mégis csak lopott kend! — feyegetett föl az ég felé.

És bibliás ember léttére gázolta, tiporta a lopott szert és káromkodott, de ugy, mint ha csak most szabadult volna meg a katonaságtól.

IV.

Alkonyat táján az apját látta befordulni a dülön. Elejbe ment s újat állta a dülő dekan. Az öreg mar messziről lelkendezett:

— Ladd, ladd! Csuffa akartak tenni megint. Az élhetetlenek, a kutyák! Hanem semmire se mentek velem! Pedig vertek! Ketten, keifelül vertek... Hanem fölodom őket! Föl én!

Gábor kereszt'be fonta fekete két karját: — Hiszen kend föl is adhat valakit...

Az öreg megátalkodott:

— No?

— Megtaláltam a dohányt... Ne szóljon kend egy szót se. Az is vétek lenne, a

mit mondana kend... Hanem menjen, szedje össze, ott van a boglya tövén: vigye. Fölfogadtam az asszonynak, fölfogadtam az Istennek, hogy nem apám kend többet, ha megegyeztet lop...

Az öreg nagyot vont a vállán:

— Fene egye meg, hallod, ha már ennyiben vagyunk, hisz te se vagy ám, hallod tulságosan az én fiam. Akkor születél, mikor én Váczon laktam.

Avval elkanyarodott a szerűskert felé, dérekára csavargatta a dohánykoteleket, hegyibe kanyarította a subáját, belenezett a nap aldozati derengésbe, aztán utat vett a lilaszín lefelének, amerre Martonós van, ahol a lánya, lakik, kinek az ura, szegényé, most is ráb...

Mentében is oly egyenes volt mint valami kevély faderék.

V.

Köböl buzát, zsirt, füstölt hust, oldalszalonnát küldött a fia utána.

— Hát őzenni, mit üzen? kérdé a béreslegénytől.

— Üzenni nem üzent semmit se. Hát kend mit üzen?

Az öreg se üzent semmit, — hanem ugy egy hét múlva, egy esős, szeles, zimankós éjszakán elveszett a menyinek minden anyaludja, minden valamirevaló pulykaja.

— Nem jelenti kend? tudakolta a béres gazdájától.

— Nem, felelt fia, Gombkötő Gábor, hanem te, ha netán valaki a káromat megtudja, ugy tudja meg, hogy az által neked fel is ut, alá is. Értetted-e.

— Érteltem — felelte a béres és toporgott, mintha a lába fázna, vagy mintha nagyon szeretné valakiből a lelket kinyomtatni...

Szentes Loriot őrmester szerepében érdemel felemlítést. Sziklay kitűnően alakította Celestint.

Még egyet! A „C.” bérlők nevében kérjük az igazgatót, hogy P. Vida Etelka asszonyt még egyszer léptesse fel.

A „Fausztoeska” holnapra hirdetett előadása Kaposi Józsa betegsége miatt elmarad helyette Konti operetteje, az „Eleven ördög” kerül színpadra.

Távirat.

Magyar miniszterek Bécsben

Bécs márcz. 7. (A „Debr.” eredeti táv.) Ő felsége tegnap egy óránál tovább tartó kihallgatáson fogadta Széll Kálmán miniszterelnököt, a ki jelentést tett a királynak a helyzetéről. Széll Kálmán a mai nap folyamán meglátogatta Thun gróf osztrák miniszterelnököt és a többi osztrák minisztert. Széll ma délután hazik vissz Budapestre. Lukács pénzügyminiszter ma reggel Bécsbe érkezik.

Agyonlőtt bujtogatók.

Konstantinápoly, márc. 7. (A „Debr.” eredeti táv.) Az Agence de Constantinope jelentése szerint a monasztiri török hatóságok tudomására jutott, hogy Görögországból két bandafőnök jött át a határon zavargások előkészítési végett és Szerfidie közelebe egy juhász gazdánál elrejtőzött. A hatóság egy csendőrcsapatot küldött ki a jövevények leteremtésére, de minthogy ezek, úgy szintén az a gazda, a ki őket elrejtette, fegyverrel ellenszölgöltek és egy csendőrt megöltek, kettőt pedig megsebesítettek, a csendőrcsapat kénytelen volt a lövéseket viszonzni, miközben mind a három embert megölte. Az esetek Graspuskáit elkobozták.

Olaszország és Kína.

London, márcz. 7. A Reuter-ügynökségnek jelentik tegnapi kelettel: Jóllehet el voltak készülve arra, hogy Olaszországnak a Szannum-öbölre vonatkozó követelését vissza utasítsák, mégis a szokással ellenkezően tartják az olasz követ táviratának visszaadását. Híre jár, hogy Oroszország támogatja Kínát. Martino olasz követ távirata nagyon mérsékelt bangu volt, nem volt benne semmiféle fenyegetés és kiemelte, hogy mind a két országra nézve hasznos volna, ha Olaszország köszönalmat szerezne Kínában. A jegyzék nem jelölte meg a kért koncesszió határait, hanem igenleges válasz esetére akkora területet kért, amely az állam birtoklására és védelmére elegendő. Őt olasz hadihajó kiküldését várják. A Marco Polo most Singhai előtt vesztegel, a hajó parancsnoka pedig ma Triencinbe érkezett, hova Martino is elutazott hogy vele tanácskozzék.

Szerencsétlenség egy vontató-gőzösn.

Hamburg, márcz. 7. Az északnyugot német gőzhajós-társaság Erne nevű vontató gőzöse ma a gép fűtése közben felrobbant a gép fojtószelepe. A kitóduló gáz megölte a gépészt és a fűtőt.

H I R E K.

* **Uj kormány uj bizalom.** A Bánffy kormányának bizalmat szavazó törvényhatósági ülés padjai még jól ki sem hültek, a bizalmi nyilatkozaton alig száradt meg a tinta, már uj bizalom szavazás szükségét látják sokan ugyanazon párból.

Debreczen város törvényhatósági bizottságának tagjai közül huszonketten kérelmet terjesztettek a főispán elé, hogy a Széll kormány iránt való bizalom kifejezése tárgyában rendkívüli közgyűlés összehívását rendelje el. A kérelem szövege a következő:

Méltóságos főispán ur!

A Széll Kálmán m. kir. miniszterelnök

ur Ő Nagyméltósága vezetése alatt megalakult magyar felelős kormányának a kifejtett program alapján — leendő üdvözlése az iránta való bizalomnak kiterjesztése tárgyában tisztelettel kérjük Méltóságodat miszerint rendkívüli bizottsági közgyűlést egybe hívni méltóztassék.

A Tek. bizottsági közgyűlés előtt pedig indítványozzuk, méltóztassék kimondani, hogy a parlamenti békét oly szerencsés kezekkel, oly tapintatosan és eredményesen o'y fényes sikerrel létesítő és a helyzetek megoldására vezető Széll Kálmán miniszterelnök ur és kormánya iránt az ország nyugalmát helyre állított eddigi működésükért hálás köszönet a jövőbe vetett reményben pedig bizalommal viseltetünk ezen érzelmeinknek a miniszterelnök urhoz és az ujonnan alakult öszkormányhoz intézendő feliratban adjunk kifejezést.

A rendkívüli közgyűlésnek sürgősen egybehívását kérvén tisztelettel vagyunk Méltóságodnak

Debreczen, 1899. márc. 2.

Alázatos szolgálói:

Komlósy Dezső
Nemes Kalman
Nagy Ferencz
Varga Károly
Zador Lajos
Dr. Szántó Samuel
Mayer Emil
Tóth István
Rösler Richárd
Bechert Manó
Györfly Aladár

Szabó Kálmán
Dr. Ujfalusy József
Vecsey Zoltán
Serli Ede
Horváth János
Váczai János
Simonffy Emil
Kornhoffer József
Szántó Győző
Aron Jenő
Reichman Ármin

* **Debreczen és a párisi világkiállítás.** A januári közgyűlés a kereskedelemügyi miniszter felhívása folytán bizottságot alakított, melynek teendője intézkedni, hogy Debreczen a világkiállításán méltóképen ünnepeljen. Ez a bizottság holnap azaz szerdán délután Simonffy Imre kir. tan. polgármester elnökleite alatt a városháza nagytermében ülést tart.

* **Az új theologiai tanár.** A tavaszi egyházközségi közgyűlésen töltik be a Tóth Samuel lemondásával megüresedett theologiai tanári katedrát. A pályázatot már kiírták, s így nagyban folynak a kombinációk. Engetik Erőss Lajos püspökladányi lelkész, mint komoly jelöltet. Pályázni fog Nagy Gyula vallás tanár és Soltesz Elemér volt senior jelenleg a párisi Sorbonne hallgatója. — Illetékes körben jó néven veszik Baltházar Dezső a debreczeni akadémia volt kitűnő növendékének jelenleg gróf Tisza István fia nevelőjének pályázatát. Balt-házar irodalmi munkásságával szerzett elismerést. Szamba vehető pályái azonkívül, a kit előbb kellett volna emlitenünk dr. Bartók Jenő a nyiregyháziak tudos papja. Természetesen dolog, hogy ma még sejtetni sem lehet a választás eredményét, de örömmel tölt el bennünket az, hogy ennyi jeles erő között lehet választani.

* **Két ülés.** A debreczeni gazdasági egyesület e hó 19-én vasárnap dé. 10 órakor tartja meg rendes közgyűlését a városháza nagytermében. Mártius 24-én pénteken pedig az Alsó nyirvidéki Vízlecsapoló Tarsulat tart ugyanacsak a városháza nagytermében előbb választmányi, majd rendes közgyűlést.

* **Felolvasás a debreczeni diákéletéről.** Békefi Remig a „Magyar Tudományos Akadémia” levelező tagja a filozófiai szakosztály tegnapi ülésén érdekes felolvasást tartott az Akadémiában. A debreczeni diákéletéről olvasott fel — ismertetvén ezzel párhuzamban a XVII és XVIII-ik századbeli debreczeni iskolai törvényeket. Az első törvények az iskola megalakulásakor 1551-ben hozattak Csipkés

Komáromi György működése mellett, Békefi szerint a debreczeni iskola régi törvényei becses kuffói a magyar közoktatás történetének s azokat az Akadémiának rövid időn ki kell nyomtatni. Ez valószínűleg meg is történik — kisrve Békefi Remig tudományos fejtegetéseivel és magyarázataival, melyet az Akadémiában nagy tetszés mellett olvasott fel.

* **Kőrössi Endre nyilatkozik.** Kőrössi Endre róm. kath. segédlelkész, ki ellen a kir. ügyészség sajtóper indított vallás és törvény ellen való izgatás miatt, a D. R. U. mai számában nyilatkozatot tesz közre. E nyilatkozatban kijelenti, hogy neki sem törvényt, sem vallást nem volt szándéka sérteni — s nem is sértett. Kijelenti azonban, hogy a kérdéses röpirat tulajdonképeni szerzője dr. Wolafka Nándor v. püspök, mert az a 8-ik pontot kiveve egészen Wolafka püspök műve. Ő mint debreczeni születésű férfiú szívvel-lelekkel magyar, sohasem izgatna hazaja törvényei ellen. Nyilatkozata befejeztével pályázatot hirdet. Száz forintot ajánl meg annak, az embernek, a ki kétségbevonhatlanul beigazolja, hogy a kérdéses íratban van-e törvénysértés vagy lazítás. Erre vonatkozólag csak azt jegyezzük meg, hogy a kir. ügyészség ez ideig sem tréfából sem köelkedésből pert nem indított senki ellen — ártatlanokat nem akar büntetni — s nem c elekedte ezt semmi esetre most sem. Csak Wolafka dr. választott püspök uralta vet furca világot az egész ügy.

* **Hat év óta elzárva.** Szinte hihetetlen hírről értesít bennünket bőszőrményi tudósítónk. H. Bőszőrményben már napok óta beszélnek, hogy egy fiatal embert évek óta elzárva tartanak egy szobában. A hír eljutott a hatóság fülebe is, amely erélyes nyomozást indított. A nyomozást siker koronázta, mert sikerült felkutatniok azt a házat, a melynek egyik felső részében tartották elzárva a szerencsétlen fiatal embert. Amikor a hatóság emberei beletértek a bűzös levegőjű szobába, iszonyu látvány tárult szemük elé. Egy emberi mivoltából már csakugyan teljesen kivetkőzött piszkos alakot találtak a szobában viaszárga, beesett arczczal. Haja és szakálla több arasznyi hosszúságu volt, ruhája pedig lerohadt testéről. Inkább élő csontváznak, mint emberi teremtelnek látszott. A hozzá intézett kérdésekre értelmetlen zavaros feleleteket adott. Mikor kivitték a szabadba és az üde, friss levegő megcsapta arczát, mint az örült elkezdtek tanczolni, szájjával pedig csak úgy nyelte a levegőt. Egyszerre összeesett s azóta önkívületi állapotban fekszik. Az illetékes hatóság a rejtélyes ügyben nagy apparátussal folytatja a vizsgálatot.

* **Jogász asztaltársaság.** A debreczeni jogakadémia hallgatói körében fennálló társaság e felev elején újból megalakult. Elnök lett Sipos Béla 3 jh. alelnök Bodnar Sándor 2 jh. főjegyző Bacsó Jenő 3 jh. Pénztárnok Mészáros Károly 2 jh. Ellenőr Kemény Emil 2 jh. A társaság legelső ülésén egyhangu lelkesedéssel elhatározta, hogy márczius 15-ét impozánsul fogja megünnepelni.

* **Tűz a Piac-utczán.** Friedmann Jenő Piac-utca 53 számú lakásán ma hajnalban tűz ütött ki. A konyha burorzatának egy része fogott tüzet. A hirtelen kivonult tűzoltóság elejét vette a bajnak. A tűz oka ismeretlen.

* **Boros Mihály meghalt.** A mai gyorsan élő, mindig új benyomásokat vadászó s ezért mindent elfelejtő nemzedék alig ösmerte már Boros Mihály nevét. Pedig egykor sokat emlegetett és nagy szeretettel olvasott író volt. Ki nem olvasta egy regényét a Boldogházat, a „Vasárnapi Könyvtár”-ban? A fiatal-ság akkor talán még több gyönyörűséggel olvasta nálunk, mint valaha talán Robinson

ése mellett, a régi törvényt... U mai szá... zintüleg meg... tudomá... aival, melyet... mellett olva...

zik. Körössy... ellen a kir... és törvény... U mai szá... nyilatkozat... törvényt, sem... s nem... kérdések... dr. Wolafka... 8-ik pontot... müve. Ö mint... zivvel-lelekkel... ja törvényei... alázatot h... ak, az ember... gazolja, hogy... ysértés vagy... azt jegyezzük... z ideig sem... nem indított... akar büntet... semmi esetre... asztott püspök... ügy.

inte hihetet... szörményi tu... napok óta... évek óta el... hir eljutott a... es nyomozást... ronázta, mert... a melynek... ották elzárva... Amikor a ha... levegőjü szo... mük elé. Egy... in teljesen ki... a szobában... a r c z z a i... i hosszúságu... esteről. Inkább... teremtésnek... sekre értelme... likor kivitték... egk megcsapta... nek tanczolni... a levegőt. Egy... leti állapotban... rejtélyes újr... a vizsgálatot... A debreczeni... fennálló tár... alakú t. Elők... k B o d n a r... ó Jenő 3 jh... Károly 2 jh... A társaság... sedéssel elha... ppozánsu logia

Friedmann J... ma hajnalban... tának egy ré... onult tüzölő... iz oka ismé...

lt. A mai gyor... kat vadászó... k alig ösmerte... g egykor sokat... el olvasott író... nyet a Boldog... -ban? A fiatal... gyönyörűséggel... talán Robinson

Crusoe. Egy falusi tanító története van abban megírva, ki annak erejével, eszével és kitartásával községét az anyagi virágzás jelentékeny fokára emeli s e közben saját boldogságának is megveti az alapját. A falusi élet sok szép és általános érdekü vonását mutatja be e művében az író, ki többi munkáiban is mindig a magyar nép művelődésének és boldogulásának volt előharczósa és ennek köszönhetten a legnagyobb sikereit, melyek ideje a Bach-korszakra, a legsötétebb elnyomás korára esik és ezért nemzeti missziót is teljesített írói működésével. Ő maga is a nép gyermeke volt, szegény reformatus földműves emberek voltak a szülei. Ő-Szönyön született 1815-ben jan. 9-én. Jogot és teológiát végzett, rektoroskodott Múcsón. 1842. évben pesti jurátus lett és ügyvédi vizsgát tett; 1848-ban Fejérmegye helyettes főjegyzője lett 1849-ben másod-alispánna választották, majd a törvényesek elnökévé nevezte ki a magyar kormány. E miatt 1853-ban elfogták és csak 1855-ben szabadult ki. Attól kezdve 1860-ig a fővárosban lakott és itt írta műveit. Ekkor Fejérmegye alispánjává választották, az országgyűlés feloszlata után ügyvédi irodát nyitott. 1872-ben királyi járásbíró lett, de négy év múlva nyugalomba vonult Sárbogádra, hol 85 éves korában elhunyt. Boross Endre, a Magyar Színház tagja, atyát gyászolja benne.

* Rendőri körözések. [A fővárosi államrendőrség átiratban értesítette a debreczeni főkapitányságot, hogy Bécsben Zochor Dezső ékszerész boltját felörték s több értékes arany és ezüst neműt elloptak. Az átirat rész t-sen ismerteti az elloptott értéktárgyakat — melynek alapján a rendőrség Debreczenben is nyomozást indít. A szegedi rendőrség nem köröz, de köröző levélben kérdezősködik. A múlt héten egy piros pozsgás 19—21 éves jelöltöködött sikezléma leány bolyongott a városban, kit szintén a rendőrség vett partfogás alá. A szegedi főkapitány felhívja a hatóságokat, hogyha esetleg felvilágosítást tudnak nyújtani — mi hamar tekyenek jelentést.

* Ipar és kereskedelmi bank. Debreczen ezen előkelő pénzintézete e hó 12-én vasárnap d. e. tartja rendes évi közgyűlést, melyen a zárszámadást veszik tárgyalás alá s a feügyelő bizottság választását ejti meg.

* Bimbó hullás. Laszgalner Kálmán és neje szül. Szamovolszka Berta mint szülők, ugy saját, mint gyermekei Elza, Nóra Oszkár és Agoston, nemkülönbén a nagyszamu rokonság nevében is fajtadomtel szívvél jelentik felejthetetlen kedves kis leányunknak, illetőleg testvérünknek és rokonunknak Laszgalner Bertának folyó 1899. évi márczius hó 7-én éjjel 1 órakor, élete 11-ik hónapjában, rövid szenvedés után törtent gyászos elhunytát. A drága halott hült tetemei f. évi márczius hó 8-án d. u. 3 órakor fognak a Széchenyi-utczai 20. sz. házból az ág. ev. szertartása szerint a Kossuth-utczai s rkerben örök nyugalomra tetetni. Debreczen, 1899. évi márczius hó 7-én Áldás és béke lebegjen a drága halott hamvai felett!

* A Petőfi-dalkör ünnepélye. A „Petőfi-dalkör“ által Debreczenben 1899. évi Mártius hó 15-én, Szerdán az „Arany Bika“ szálloda dísztermében az „egyleti zászó alapjává rendezendő dal-, zene- és társas vacsorával egybekötött ünnepély rendeztetik. Komlóssy Artúr elnök. Borus Béla alelnök. H. Sinay Gyula titkár. Király János jegyző. Nagy Ferenc pénztárnok. Király Ferenc haznagy. Barcza Barna ellenőr. H. Sinay Sámuel, Bacso Balint, Papp József számvizsgálók. Farkas Áoston, gazda. A választmány: galók. Wolafka Nándor, Vatay Géza, Dr. Tüdős János, Bróly Henrik, Tóth Lajos, Fentzl Rudolf, Simon Zoltán, Nagy János. Az ünnepély kezdete pontban 7 órakor. Belépti-díjak: Személyenként 2 korona; család-jegy 3 szemelyre 4 korona. A kör alapítói és rendes

tagjai az 1899 évi tagsági jegyeiket használhatják. Páholy-jegy 2 korona. Páholyba lépőknek személy-jegygyel is ellátva kell lenniök. Vacsora-jegy ára 2 korona. Jegyek előre válthatók: Csáthy Ferencz, Leidenfrost Gy., Mendelovits Lajos és ifj. Gyürky Sandor urak üzletében, az estély napján pedig az Arany Bika szállodában a pénztárnál. Felülfizetések köszönettel fogadtatnak s hírlapilag nyugtáztatnak. A meghívó kívánatra előmutatandó.

* Az iparhatóság február havi működése. A rendőrfőkapitányság mint elsőfoku iparhatóság különböző iparágak önálló gyakorlatására február hó során huszonnégy egyenlátott el iparendélyvel. Ebből 165 frtot vett be. Munk-könyvet 76 darabot adott ki.

* Hamis bor Debreczenben. A debreczeni vendéglős ipartársulat egyetertve a rendőrséggel, még most is nagy elővigyazattal él a hamis borok miatt. Mert nap nap után tapasztalható, hogy egyik másik vendéglős, kit elkábit az olcsó bor ár — hamisítottat szerez be. Tegnap egyik vendéglősnek több hektoliter hamis borát öntötték ki a rendőrség közbejöttével. Az illetők e kár mellett pénzbüntetéssel is fogják sújtani. Nagyon helyes ez intézkedés annyival inkább, mert csak így lehet a magyar borpiaéz megrongált tekintélyét helyre allítani.

* 271 szótöbbség. A pártok számára a dissidensek s a nemzeti pártnak a szabadelvü párba való olvadása után a következőleg áll;

A szabadelvüpart a dissidensek belépése után állt	285 tagból.
a feloszlott nemzetipárt	32 "
A szabadelvü párt tehát a fuzió után	317 tag
A kormány támogató horvátok	40 "
A kormány rendelkezésére áll tehát a fuzió után maradt összesen	357 szavazat.

A függetlenségi párt áll (51 Kussuth-partiból, 7 Ugron-partiból s 4 parton kívüli alló függetlenségiből) 62 tagból, a neppárt 16 tagból, párton kívül állanak a kneppárt szászokkal együtt 18-an, ugy hogy az ellenzék összes ereje 96 szavazat. A kormány szó ösége tehát 266.

* Kertészeti kiállítás Debreczenben. A debreczeni kertészeti egyesület meg a múlt évben kimondta, hogy az országos kertészeti kiállítás rendezésér: megteszi a szükség: s intézkedéseket. — A múlt évre tervezett kertészeti kiállítás azonban közbejött akadályok, különösen pedig az előkészületekre még rendelkezésükre allo rövid idő miatt elmaradt. A szegedi központ most újból felhívta a debreczeni kertészeti egyesületet, hogy a múlt évről elmaradt kiállítást az idén tartsa meg. — A központ küldöttsége idén tartásáért és vasárnap a célból Debreczenbe érkezett és vasárnap a Pacelt Janos elnökölete alatt tartott ülésen beállították meg a debr. kertészeti kiállítás ügyét. A határozat értelmében a kiállítást meg a nyáron a Nagyerdőn fogják megtartani.

* Allategységügy Hajdúvármegyében. Hajdúvármegyében a múlt héten a következő állapotbetegségek fordultak elő: Lepvekök: Dinyésháton 1 udvaron. Takonykór: Földesen 1 udvaron, H.-Böszörményen 1 udvaron összesen 2 községben 2 udvaron. Rúhkór: Földesen 2 udvaron. Sertésvész: Csegén 43 udvaron, Egyeken 1 udvaron, H.-Nanáson 1 udvaron, Püspök-Ladányon 1 udvaron, Szováthon 1 udvaron összesen 5 községben.

* Egy fénykép. A II-ik kerületi rendőrség asztalán egy fényképet láttunk ma. Nem bájos női arc ez, ellenkezőleg egy szigoru arczu pápaszemés uri ember fotografija, ki iránt melegen érdeklődik a rendőrség. Spitzkopf Károlynak hívják, a Frank fele vasóndóe könyvvezetője volt. Par napj beszédett tőde 9000 forintot s szépen megugrott. A derék könyvelő különben középtermetü pápaszemés, erős arczvonásu alak. Haját felsimitva viseli. Fellépése megnyerő — szinte imponáló. A ki tud róla valamit, tegyeo jelentést a rendőrségnél.

* Adófizetés az ex-lex korszakban.

A közgazdászok a mostoha viszonyoknak tulajdonítják, — mig a politikusok az ex-lex állapotot okolják azzal, hogy a közönség az elmúlt február havában is még szokottal is kevesebb halandóságot mutatott az adók fizetése iránt. A debreczeni pénzügyigazgató jelentése szerint februárban Debreczen város részéről 68202 fit állami egyenes adó folyt be, — mely összeg 17902 frttal marad mögötte a múlt évi februárban befizetett adónak. A várost terhelő adóhátralék pedig az 1898 év hasonló időszakában mutatkozó hátraléknál 53744 frttal több, vagyis ez idő szerint 295369 frtra ruz. Telemes visszaesés tapasztalható a közvetett adónemeknél is. Belyegjövődékben 38541 (13759 frttal kevesebb,) dohányjövődékben 49070 (8080 frttal kevesebb,) határvám jövődékben 4290 (2908 frttal kevesebb) folyt be. Nemi emelkedés egyedül a fogyasztási és ital adóknál mutatkozik. A februárban beszedett 29692 frt. 3400 frttal mulja felül az 1898. évi februári eredményt.

* Értesítés. Van szerencsém a nagyérdemü közönséget érte-iteni, hogy kir. közjegyzői irodámat Debreczenben Szent-Anna-utczá 6 szám alatt (a Zivuska-féle házban, a Paksy-féle házzal szemben) I. emelet, megnyitottam, és kir. közjegyzői működésemet f. év márcz. hó 3-án megkezdtem. Kelt Debreczenben 1899 márczius 4. Lestyán Adorján kir. közjegyző.

Egy istentiszteleten nyert benyomás.

Tegnapelőtt a római katolikus templomban voltam. Wolafka Nándor pü-pök tartott egy igen érdekes egyházi beszédet. — Nem akarom kutatni, hogy mennyiben egyezett meg e beszéd a homiletica követelményeivel, csupan néhány mondatára hivom föl figyelmet olvasóinknak.

A gyónás szgoru megtartására törekedvén buzdítani jámbor hivat, a következő mesét mondotta: élt egy Antwerpenben egy erkölcstelen életet folytató ember, ki egy órában magába szállt, ösintén megbánta bűneit és erenyekkel gazdagon halt meg. — Halála után rokonai imádkoztak érte, de megjelent szelleme azt mondta, hogy mind hiaba; a pokolból nem szabadulhat meg, mert egy bűnet meg nem gyónta. Tehát megváltozott példányszerű élete s önzetlen nemes tettei sem bírtak elfedezni ama bűnt, melyet egy — a vallás lényegehez nem tartozó külsőség elmutasztása által követett el.

Hogy mennyiben egyezik meg az ily tanítás a Krisztus tiszta tudományával; a vallás igaz ismeretének legasóbb fokán allo ember is megbírálhatja. Az ily tanítás Jezus vallás erkölcsi elveivel homlokegyenest ellentézik, ki a valódi érdemet egyedül a tiszta szívben s a jócselekedetekben kereste s az anyagiás azertartások láncából törekedett az emberi szellem-t kiszabadítani s fölemelni az erkölcsi szabadság magasiatára.

Jogosan megvárhatjuk egy püspöktől ha czimzetes is, — mint a nép valláserkölcsi vezetőjétől, hogy menten minden emberi talalmánytól és salakól a magere de i tiszta s ágabán hirdesse az örök gatszágakat. Különösen e mai erkölcstelen romlott korban szükséges, hogy Krisztus isteni elveinek igaz hirdetése es követése s azokhoz az élet minden változásai közt való törhetlen ragaszkodása által a hiteltelenség taborából térítse át a tevelgyöket az örök igazság zászlója alá.

Oh csak eljönne már az az idő, mikor a vallás terén is igazán ervenyesülne s en akarat, ki azt mondta: „Legyen világosság“ — Oh csak Krisztus menyői tudománya döntene le már a nyomorult halvelemenyek és valasos tevelgyések kőfalait s árasztana ki lenyet amaz igaz világosság, mely megvilágosít minden e világra született embert János ev. I. 9.

Igazán fáj látnunk az evangélium krisztály tisztán csörgedező folyamának célszatos emberi talalmányokkal való felzavarását. Sz. Gy.

A függetlenségi kör közgyűlése.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen márcz. 7.

A debreczeni függetlenségi kör folyó hó 5. napján délután 2 orakor tartotta meg a kör helyiségében szokásos évi közgyűlést, miután a kör élén álló, buzgó és fáradhatlan elnök Nagy János konstatalta, hogy a közgyűlés határozatképes, elnöki megnyitó tartalmas beszede után felhívta dr. Kocsár Gábor titkárt a számadások megvizsgálására kiküldött bizottsági jelentések és majd végül a számbíró választmány jelentésének felolvasására, mely jelentésből kitűnik, hogy a kör pénztári bevétele az 1898. márcz. 2-iki pénztári maradvány 1416 frt 68 krral együtt 1898. márcz. 2-tól 1899. márcz. 1-ig terjedő időről 3531 frt 02 kr., kiadása pedig 2272 frt 17 es fél krt tesz ki, így a készpénzbeli maradvány 1658 frt 84 es fél krból áll: a hazalap pedig 592 frt 96 kr. feletti rendelkezik A körgazda Tóth Gergely gondozása alá bízott ingóságok megvizsgálására kiküldött bizottság szintén eljárva, ennek jelentéséből kitűnik, hogy a körnek — avulásra és kopásra 10% leszámítván — 1402 frt 13 kr. értékű ingó vagyona van; az állandó könyvtári bizottság jelentése szerint pedig a könyvtárban Koszorus költőnk, Jókai Mór nemzeti díszkiadása 100 kötetes műveivel együtt 642 külön szám alá vett 1101 köteből álló 1608 frt 80 kr. értékű becses mű áll az olvasó-közönség rendelkezése alatt.

A bizottsági jelentésekben foglalt adatok összegezéséből megállapítható e szerint, hogy a debreczeni függetlenségi körnek 1899. márcz. hó 1-en vagyona:

1. Készpénzben a hazalappal együtt . . .	2251 frt 80 1/2 kr.
2. Felszerelésekben . . .	1402 " 13 "
3. Könyvekben . . .	1608 " 80 "
4. Aktiv követelésben . . .	168 " — "
vagyis együtt . . .	5430 frt 73 1/2 kr. értékkel képviselt.

Miután a számbíró választmány jelentése szerint a bevételek ellen számlával, a kiadások pedig rendszeres nyugtákkal nyertek igazolást, ezen választmány indítványához képest a közgyűlés, úgy az elnökségnek, mint a választmánynak a további számadási kötelezettség alól a felmentvényt megadta:

Kiss András pénztárnok, Szendy Imre könyvtárnok és Tóth Gergely körgazdának pedig fáradhatatlan szorgalmukért, és a kör vagyona kezelése körül tanusított hűségért eljárásukért jegyzőkönyvileg köszönetet és elismerést szavazott.

A bizottsági jelentések után az indítványok kerültek tárgyalás alá.

Nagy János elnök megható szavakban ecsetelte az ex-lex állapotot, annak mélyreható következményeit; bünt követne el monda, hogyha a lelkesültség eme pillanatában hálásan és tiszteletteljesen meg ne emlékeznék ama férfuról, kit mi, mint tiszteletbeli elnökünket a kör élén tisztelhetünk: ama férfi pedig nem más, mint a mi hallhatatlan Kossuth Lajos apánknak érdemeiben gazdag fia K o s s u t h F e r e n c z országgyűlési képviselő; a törvénytelen állapot, hogy megszűnt Magyarország politikai életében hogy új élet kezdődik, hogy a politikai pártok közt az áldatlan harcra vége van, most már békében élünk, ezeket jó részben neki is köszönhetjük, indítványozza, hogy a közgyűlés hozzá halajának és ragaszkodásának jeléül üdvözlő nyilatkozatot küldjön; mely elfogadtatván, az elnök és titkar aláírásával ellátva Kossuth Ferenczhez a következő felirat küldetett el: »Nagyságos Kossuth Ferencz országgyűlési képviselő urnak mint az országos függetlenségi és 48-as párt elnökének

Budapest

A debreczeni függetlenségi kör folyó hó 5-én közgyűlést tartván, ezen alkálomból hozott egyhangu határozat folytán üdvözöljük nagyságodat, mint a kör tiszteletbeli elnökét, és egyben megrágadjuk az alkalmat, hogy nagyságodnak mint az országos függetlenségi és 48-as párt elnökének s a mellette küzdő

hazafias, országgyűlési függetlenségi és 48-as párti képviselőknél a lefolyt nagy küzdelemben tanusított eljárásukért hálás elismerésünk és őszinte üdvözlésünknek ragaszkodásunknak adhasunk kifejezést.

Elismerjük es tudjuk nagyon jól, hogy hogy a most lefolyt válságban pártunk hozta meg a legnagyobb áldozatot azzal, hogy beleegyezett oly törvényes alkotásba, mely a nemzet gazdasági függetlenségének megvalósítását előadta; de a béké megvan s azon kormányzat — mely hatalmi gúny-megvetéssel labballtiport minden hazafias törekvést, a mely törvénytelen eszközeivel — erőszakoskodásával alkotmányunkat kiakarta forgatni sarkából, korrupciójával a nép lelkét kívánta megmérgezni és így gyökerében támadta meg azon básiat melyen pártunk eszméjének reményteljes jövője nyugszik — ez a kormányzat minden erkölctelen eszközeivel halomra dönt; mert ezen új korszak, a békének megteremtésében és annak feltételeiben vezérünk kezének művére ismerünk, mert elveink fenntartása mellett a biztos előhaladásunkat láthatjuk, fogadjuk nagyságod még egyszer s általunk képviselt kör tagjainak hálás elismerését és odaadó hazafias ragaszkodásunkat.

Debreczen, 1899. márcz. 5.

Hazafias tisztelettel:

Nagy János, Dr. Kocsár Gábor,
elnök. titkar.

Ezek után, mert a közgyűlésnek több tárgya nem volt, az elnök eljenzése mellett oszlott szét a közgyűlés.

Lábbadó betegek.

Távírat: A pápa ma reggel elszavalt orvossainak a Divina Comedia Paradisom-anak harmadik énekét.

XXVII. Henrik herceg: (Operáció után ágyában ide-oda veti magát.) Itt vagy Miska? Hol az ördögbe maradnak azok az orvosok? Az ember nem is mulathatja ki magát a szája ize szerint.

Miska: (Az ajtó mögött moraj hallatszik) Ime itt jönnek ők!

Herceg: (A belepő orvosokhoz.) Szervuszatok gyerekek.

I. orvos: (Megcsókolja a herceg szakállát.) Oh felséges ur!

II. orvos: (Térdre hullva ajkaival érinti a herceg lábát.) Hatalmas hercegem!

Herceg: Ugyan ne komédiázzatok fiúk! Üljetek ide az ágyam szélére! Miska néhány üveg burgundit és pezsgőt hamar . . .

I. orvos: Kegyes uram . . .
Herceg: Te ne izélj! Fiúk játszunk hátba ütődöt.

II. orvos: De felség! . . .
Herceg: Há hátba nem ütöz, úgy váglak . . .

I. orvos: (Hátba kollintja a herceget.) Tessék!

Herceg: (Nevette). Pompás!

Miska: (Borokat tesz eléjük.)
Herceg: Jól van! Te s ólj le a minis-
tereknek, adjanak ezeknek a derék fiuknak egy-egy Takovát.

I. orvos: Hehe! (Isznak).
Herceg: Szervuszatok öcskösök! (Kocz-
szint.) Ugy-e mit nem tud egy herceg!?
Tudok én szavalni is!

Szülőföldem szép határa
Meglátlak-e valahára?
Ahol állok, ahol megyek,
Mindenütt csak feléd nézek.

Orvosok: (Tapsolnak.) Brávó!
Herceg: (Tölt és isznak.) Isten éltessen,
hanem tudok én egyebet is!

Kicsi vagyok én,
Majd meg nővök én,
Egy-kettőre esztendőre,
Majd nagy leszek én!

I. orvos: Daloljunk egyet!

Herceg: Ezt magam is jobban szeretem.

(Együtt dalolnak.)

Szalmaszál a vízbe

a vízbe,
Engem rendőr visz be,
visz be, visz be!

Miniszterek: (Ámulva bejönnek s folytatják a dalt.)

Szalmaszál a vízbe . . .

*
Orvosi bulletin: Ma délután a herceg láza emelkedett. Érverés rendez. A beteg sokat aludt. Hőmérsék 36 fok.

Fakir.

IRODALOM.

A Vasárnapi Ujság márc. 5-iki száma 19 képpel s a következő tartalommal jelent meg:

Az új miniszterek (Hegedüs Sándor ker. és Plösz Sándor igazságügyi miniszter arcképevel Ellinger fényképi után). Költemények: »Platánfa«; »Nem te vagy az«. Lérmontov után oroszról fordította Ambrozovics Dező, Regénytár: »Hires a szonyok: Maria Antoinette ifjusága« (arcképpel). »A vadlilium, Regény. Irta Theuriel Andree. Franciából ford. G. Cserhalmi Irén (a párisi kiadás eredeti illusztrációival). »Két levél az 1848—9. szabadságharcz id-jéből« (képpel). »Az Elysée-palota« (képekkel). »A honvéd hadapród iskolák« (képekkel). »Remember the Maine, Visszaemlékezés a spanyol-amerikai háborúra, Reményi A.-tól. A szonoki csatától 1849. márc. 5. (Képekkel). »Gr. Appony György« (arcképekkel). »Loubet családja« (Loubet felesége és Loubet anyja arcképeivel). »Kossuth Lajos mauzoleuma és a londoni Albert-emlék« (képekkel fényképek és Hary Gyula rajai után). Irodalom és művészet, Közintézetek és Egyetek, Sakkjáték, Keptalány, Egyveleg stb. rendes heti rovatok.

A V. U. előfizetési ára negyedévre 2 frt, a Politikai Ujdonságokkal együtt 8 frt. Megrendelhető a Franklin Társ. kiadóhivatalában (Bpest IV. ker. Egyetem u. 4 sz.) Ugyanitt megrendelhető a Képes Néplap legolcsóbb újsága a magyar nép számára, egész évre 2,40, félévre 1 frt 20 kr.

Képes levelező lap. Ily címmel jelenik meg egy havi lap, mely a képes levelező lapok gyűjtők és kereskedők érdekeit van hivatva előmozdítani. Az első szám e hó 1-én jelent meg, változatos tartalommal 10 oldalon s azt hisszük, hogy gyűjtő olvasóink örömmel vesznék erről hirt. Előfizetési ára 1 évre 1 frt. Mutatványszámot a »Képes Levelező Lap« kiadóhivatala Székesfehérvárt mindenkinek ingyen küld, aki azt egy látképes levelező lapon kéri.

Theologiai Közlöny, ifjusági folyóirat. Kiadja: a debreczeni »Hittanszaki Önképző-Társulat.« XXIX. évfolyam, 4. szám, Debreczen, 1899. február hó. Megjelenik január és szeptember hónapokat kivéve, az iskolai év minden hónapjában. Előfizetési ár: 1 frt 50 kr., vidékre 1 frt 70 kr. A most megjelent 4. szám változatos tartalma: »Theologiai diák-kongresszus« — az összes hazai prot. theol. ifjusághoz — Juhász Sándor; — »A debreczeni ref. kollegium rajza a XVI. században« (folyt. és vege.) Balogh Ferencz hittanár. — »Tarcza«; »A lélek szárnyán« költemény. Virágos Sándor. »Krisztus és a nagy emberek« — részlet szerző széniori székfoglalójából — (folyt.) Bogdán Lajos. — »A protestánsok helyzete Magyarországon Maria Terézia alatt« (folyt.) Juhász Sándor. »A lelkiismeret« (folyt.) Virág Sándor. Oratóriumi szemle. Beszéd. Alapige: 78. Zsolt. 19. v. Szónok: Juhász Sándor; bíráló: Birtha József 4. th. Irodalmi rovat.

Olcso törlesztéses

kölcsönt ajánl:

Földbirtokra és bérházakra

Balogh Ede

Debreczen

Piacz u. 64. sz. a.

Zárt ajánlati hirdetmény.

Közados Fülöp Adolf csődügyében a csődválasztmány a csődleltár 1—155 és 161 tétel számai alatt felvett 728 frt 76 kr-ra becsült bolti áruknek és berendezésnek zárt ajánlat útján egy tömegben való eladását rendelvén el, a venni szándékozók felhivatnak, hogy ajánlatukat a becár 10%-ának megfelelő bánatpenz, vagyis 72 frt 88 kr letetele mellett Konrád Sámuel tömeggondnoknál (Halvan utca 15 sz. a.) **1899 évi márczius hó 21 napjának d. u. 4 órájáig** adják be, a mikor Dr. Kemény Mór csődválasztmányi elnök ur irodájában [Piacz-utca 18 sz. a. I. emelet] a választmány az ajánlatok felett azonnal határozni fog s a kinek ajánlatát elfogadja, az köteles a megvett árukat és bolti berendezést a vételárnak készpénzben való kifizetése mellett azonnal átvenni s a vételáron felül az átvétel napjától kezdve 1899 évi május 1-ső napjáig, illetve ha az üzlet helyiség e őbb bérbeadatnék a bérbevétel napjáig a boltbért is viselni s azt a tömeggondnoknál az átvétellel egyideűleg készpénzben letenni. — Az ajánlat az ajánlattevőre feltétlenül kötelező, azonban a csődválasztmány a szabad választási jogot magának fentartja. A leltár, valamint az áruk és berendezés naponként d. u. 2—4 óráig tömeggondnoknál megtekinthetők.

Konrád Sámuel
ügyvéd, tömeggondnok.

Az általam leggondosabban összeállított, tekintélyes orvosok által ajánlott és jónak talált vegytiszta

SÓSBORSZESZ

mely már eddig is igen nagy elterjedtségnek örvend, kapható minden fűszerüzletben, valamint gyógyszerárumban.

Ára egy kis üvegnek 45 kr., nagy üvegnek 90 krajczár.
Vidéki megrendelések pontosan teljesítetnek.

Használati utasítással ellátott könyvecske minden üveggel ingyen adatik

TÓTH BÉLA

gyógyszertára és illatszerraktára **DEBRECZENBEN**, (Tisza-palota.)

Nyomatott Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában Debreczen, a főpostával szemben

Szabott ár.

Férfi-ruha áruház az „Angol divat”-hoz.

Szabott ár!

Fekete saccó-öltönyök, kamgarn és cheviott szövetből . . . . . 10 frtől 20 frtig
Ferencz József öltönyök . . . . . 22 „ 35 „
Fekete és színes jaquett öltönyök a legujabb szabás szerint . . . . . 15 „ 30 „
Nagy választék direkt egyházi emberek részére.

Tisztelettel

Kovács Bernát

üzletvezető.

Szabott ár

Budapest, Karlsbad és Bécsi czipőraktár.

Van szerencsém a n. é. közönséggel tudatni, hogy a jó hírnévnek örvendő Baum Miksa-féle, a főpostával szemben levő

Női, férfi és gyermek czipőraktár

átvettem, s azt saját cégem alatt, tetemesen megnagyobbítva fogom tovább vezetni.

Czipőraktáram ezidő szerint Debreczenben a **legnagyobb**, áruim, melyeket Budapest, Becs és Karlsbad legelső gyáraiból szerzem be, **legkitünőbbek** és a mellett **feltűnő olcsók**.

Minden czipő talpán a **SZABOTT ÁR** látható.

A tavaszi és nyári idényre raktáramat rendkívül dusan láttam el a legegánsabb és legjobb czipő árukkal, úgy hogy e tekintetben minden versenyen felül állok.

Felkérem a n. é. közönséget, hogy úgy dus raktáram, mint olcsó árszámításaim és kitűnő gyártmányaimról személyes meggyőződést szerezni méltóztassék.

Tisztelettel

Tolnai Dániel

előbb **BAUM MIKSA**,
a főpostával szemben.

Legjobb czipőraktár.